

ara

Asumisen rahoitus-
ja kehittämiskeskus

SELVITYS ARA-VUOKRA- ASUNTOTARJOUKSISTA KIELTÄYTYMISESTÄ PÄÄKAUPUNKISEUDULLA

Sari Pitkänen ja Janne Antikainen, MDI Public Oy

A. Mitä ovat asuntoon, asuntotarjouksiin ja asukasryhmiin liittyvät syyt asuntotarjouksesta kieltäytymiselle?

1. Mitkä syyt vaikuttavat asunnosta kieltäytymisiin?
2. Minkälaiset asuntotarjoukset (tarjotun asunnon ominaisuudet ja sijainti) johtavat useimmin kieltäytymisiin?
3. Onko löydettävissä joitain asukasryhmiä, joiden kohdalla kieltäytyminen on yleisempää?

B. Miten asuntotarjouksista kieltäytymisiä voitaisiin vähentää?

4. Millaisilla asuntotarjousprosessiin ja asuntojen markkinointiin että asuntokantaan liittyvillä toimilla kieltäytymisiä voitaisiin vähentää?

- 1) Vuokrataloyhtiöiden lähettämät tilastot
- 2) Asiantuntijahaastattelut (12 vuokrataloyhtiöiden edustajaa ja 6 valtakunnallista vuokra-asumisen asiantuntijaa)
- 3) Asuntotarjouksesta kieltäytyneille suunnattu kysely (890 lokakuussa-marraskuussa 2020 VAV Asunnot Oy:n, Espoon Asunnot Oy:n, Helsingin kaupungin ja M2-Kotien vuokra-asuntotarjouksesta kieltäytyneitä/ 336 vastausta, vastausprosentti 38 %)
- 4) Asuntotarjouksista kieltäytyneiden puhelinhaastattelut (31 henkilöä)

Taustatietoa selvityksen kohteena olevista vuokrataloyhtiöistä

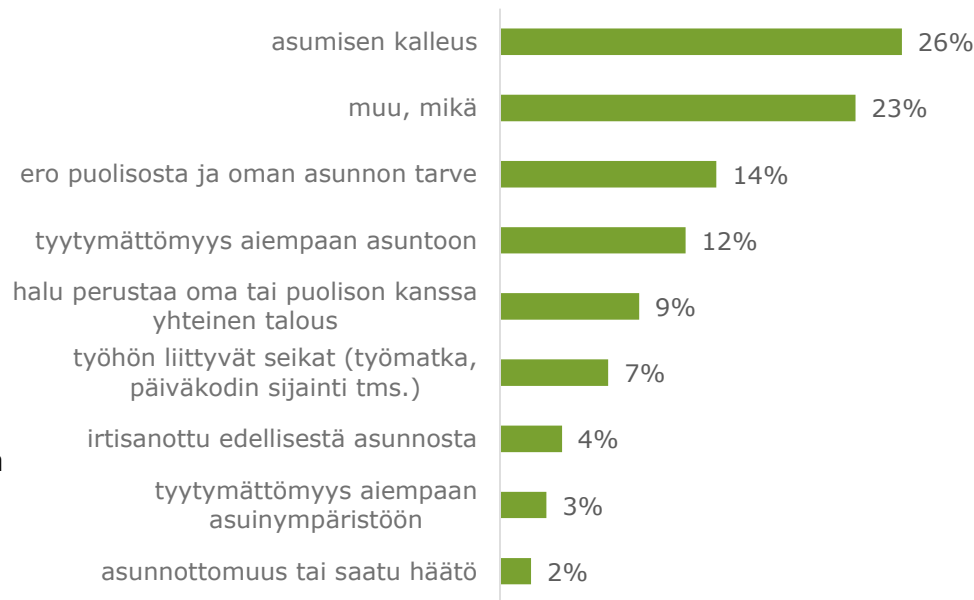
Vuokrataloyhtiöissä on alhaisempi vuokrataso kuin pääkaupunkiseudun ARA-asunnoissa keskimäärin

	ARA- vuokra-asuntoja	Toiminnallinen käyttöaste (keskimäärin)	Keskineliö- vuokra €/m2
Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka)			
2019	47 076	99,8	13,02
Espoon Asunnot Oy			
2019	15 453	98,60	12,40
M2-Kodit			
2019	4120	98,4	15,57
VAV Asunnot Oy			
2019	9 226	99,10	12,21
Asuntosäätö			
2019	384	99,09	12,99

Taustatietoa selvityksen kohteena olevista asunnonhakijoista

- Kyselyyn vastanneista 75 % oli naisia.
- Kyselyyn vastanneiden keski-ikä oli 40 vuotta (18- 80-vuotiaita)
- Enemmistöllä (noin 60 %) asunnonhaku oli kestänyt alle kolme kuukautta, vajaalla viidesosalla (16 %) yli vuoden
- Yksinasuvia noin 30 %, noin 20 % yksinhuoltajia, noin 20 % puolison kanssa asuvia ilman lapsia ja noin 20 % lapsiperheitä, noin 10 % muu tilanne
- Vakinaisessa tai määräaikaisessa työsuhteessa noin 60 %, opiskelijoita on 10 %, työttömiä noin 10 %, noin 10 % eläkeläisiä, noin 10 % muu tilanne

Asuntotarjouksista kieltäytyneiden syyt vuokra-asunnon hakemiselle

Asuntotarjouksista kieltäytyminen vuosina 2015–2020

Kieltäytymiset vuosittain %	Helsingin kaupunki	Espoon asunnot Oy	VAV	M2 Kodit
2015	40	42	50	-
2016	40	45	50	-
2017	39	46	47	83
2018	38	43	47	73
2019	39	36	48	74
2020	42	42	45	73

Kolme valittua yleisintä syytä asuntotarjouksesta kieltäytymiselle

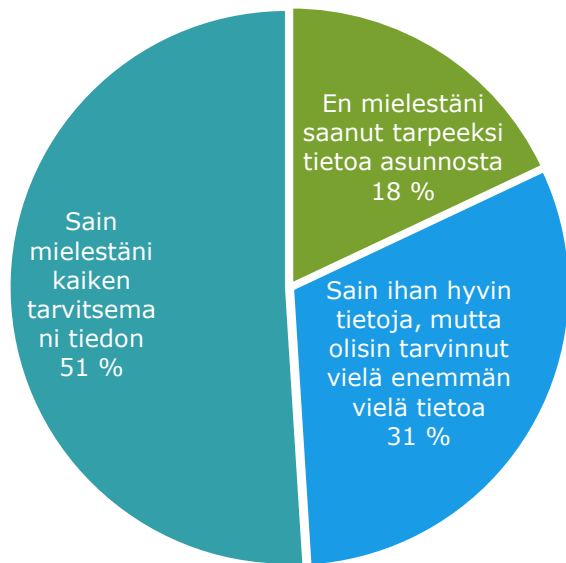
Asunnonhakijoiden syitä asuntotarjouksesta kieltäytymiselle

Asuinalue	Lapsiperheillä päiväkotij- ja koulupaikat, työssäkävijöillä etäisyys työpaikasta, iäkkäillä palveluiden läheisyys ja sukulaisten/tuttavien läheisyys, alueen rauhattomuus
Asunnon ominaisuus	Liian pieni koko, huono pohjaratkaisu, esteettömyyden puute
Asunnon kunto	Likaisuus, tarve pintaremontille
Päällekkäiset vuokrat	Lyhyt aika reagointiin, ei voi maksaa kahta vuokraa päällekkäin
Asuntotarjouksen saamisen aikataulu	Sairastuminen, ei nähnyt asuntotarjousta, ei pystynyt näkemään asuntoa, ei pystynyt järjestämään muuttoa ehdotetussa aikataulussa
Taloudelliset vaikeudet	Kela ei olisi maksanut asumistukea, maksuhäiriömerkinnät

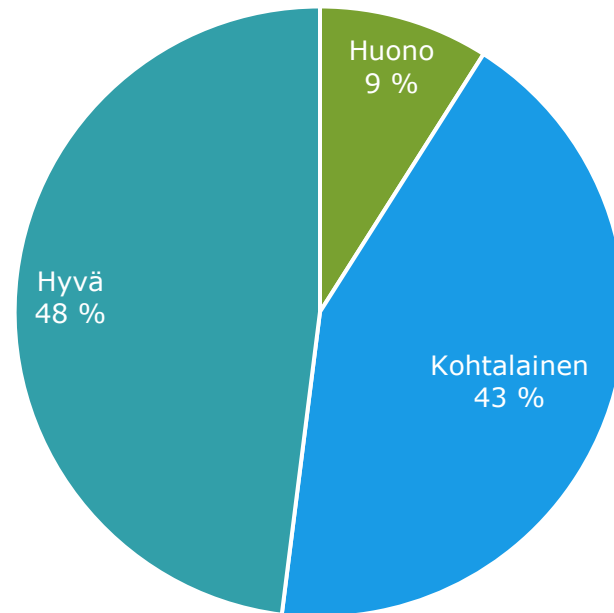

Miten asuntotarjouksista kieltäytymisiä voitaisiin vähentää?

Kuinka hyvin sait tietoa sinulle tarjotusta asunnosta?

Millaiseksi koit vuokraloyhtiön/vuokra-asunnon haun asiakaspalvelun?

1. Asunnonhakijoille on tärkeää selkeyttää asunnonhaun prosessi. Keskeisintä on ymmärtää, että haku perustuu asunnonhaun kiireellisyyteen, tuloihin ja varallisuuteen eikä asuntojen jonotukseen, jossa joudutaan jäämään asuntotarjouksesta kieltäytymisen jälkeen ilman asuntoa.

2. Asunnonhakijoille tulisi kehittää vuorovaikutteisempi verkkopalvelu, jossa hakijalle tulee jo hakuvaiheessa selväksi, miten tärkeää on välittää tietoa esimerkiksi asunnon esteettömyyteen ja salassapitomääräykset huomioiden perhetilanteeseen liittyvistä tekijöistä.

- 3. Aluekohtaista asuntohakua tulisi kehittää, sillä esimerkiksi Kelan asumistukea saavilla edellytyksenä on tarvittaessa muuttaminen halvempaan asuntoon ilman aluekohtaisia rajoitteita.**
- 4. Vuokrataloyhtiössä on tärkeää tarjota asunnonhakijoille sähköinen verkkohaun linkki tai selkeästi saavutettavissa oleva asiakaspalvelun yhteystieto, josta hakukriteereitä voi käydä muuttamassa tai päättämässä asunnonhaun silloin, kun hakija on saanut asunnon muualta tai tarve haulle päättyy elämäntilanteen muutoksen vuoksi.**

5. Tarvetta on lisätä tietoa tarjottavista vuokra-asunnoista, minkä lisäksi olisi hyödyllistä tarjota asunonäyttöjä myös iltaisin tai viikonloppuisin.

6. Vuokrataloyhtiöiden on hyödyllistä kehittää sähköpostin lähettämisen lisäksi monipuolisempia kanavia tiedon välittämiseen asuntotarjouksista, joista osa jää nykyisin huomioimatta.

7. Asuntotarjousten vastaanottamiseen ja etenkin vaadittavien liitteiden lähettämisen aikarajaa on hyödyllistä pidentää.

8. Asuntotarjouksista kieltäytymisen vähentämiseksi on tarpeen pohtia keinoja, joilla voidaan vähentää päällekkäisten vuokrien maksua sekä muuta taloudellista rasitetta, joka aiheutuu vaihdosta ARA-vuokra-asunnosta toiseen.

9. Vuokrataloyhtiöt tekevät yhteistyötä kuntien eri toimijoiden kanssa, mutta selvitysaineiston perusteella sitä olisi hyödyllistä vahvistaa, jotta asuntarjouxista kieltäytyminen vähenisi.

10. Pääkaupunkiseudun kuntien yhteisen asuntotarjousten ja niistä kieltäytymisen tietojärjestelmän kehittäminen.

11. Kuntien ja Kelan yhteistyön kehittäminen vuokra-asuntojen haussa ja vastaanottamisessa

12. Tarvetta olisi etenkin pääkaupunkiseudun ARA-vuokra-asumisen näkökulmasta kasvattaa yleisen asumistuen enimmäismäärää siten, että se kattaisi paremmin asumisen kustannukset ja vähentäisi tarvetta viimesijaisena tukena käytettävälle toimeentulotuelle.

13. Sosiaaliturvauudistuksen lisäksi on tärkeää huomioida myös pitkä maksuhäiriömerkinnän säilyminen luottotietorekisterissä ja sen vaikutus asuntotarjousten vastaanottamiseen.

ara Asumisen rahoitus-
ja kehittämiskeskus

oli ilo

Sari Pitkänen, sari.pitkanen@mdi.fi

www.ara.fi